

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare Utbildningsdepartementet	Ert datum 2019-02-18	Er beteckning U2018/04684/UF
Vårt tjänsteställe, handläggare HKV LEDS JUR Frida Kertz frida.kertz@mil.se	Vårt föregående datum	Vår föregående beteckning

Remissyttrande över betänkandet Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83)

Försvarsmakten har fått betänkandet *Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk* (SOU 2018:83) på remiss och lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Försvarsmakten anser att utredningens förslag till ny tolklag, i det fortsatta lagstiftningsarbetet, bör förtydligas avseende vad som inbegrips i begreppet ”anlitande av tolk” (1 kap. 1 §). Om förslaget innebär att även anställda tolkar vid myndigheter efter år 2024, i första hand, ska vara auktoriserade anser Försvarsmakten att utredningens förslag innebär att auktorisation blir ett krav för anställning inom staten. Försvarsmakten föreslår därför att anställda tolkar undantas från lagkravet. För det fall lagen ska omfatta även anställda tolkar bör, enligt Försvarsmaktens mening, Regeringen ges föreskrivningsrätt att undanta vissa myndigheter. Detta gäller särskilt för det fall lagen även ska omfatta internationella militära insatser.

I övrigt har Försvarsmakten inget att erinra mot utredningens förslag.

Försvarsmaktens synpunkter

Försvarsmakten föreslår att anställda tolkar undantas från kraven i utredningens förslag, tolklagen 2 kap. 1 §. Försvarsmakten föreslår att det förtydligas att kraven

(SLA)

på i första hand auktoriserad tolk, och i andra hand en tolk med godkänd utbildning, gäller för det fall statliga myndigheter anlitar tolk som inte är anställd vid myndigheten. Statliga myndigheter bör självfallet vid anställning av tolkar beakta huruvida tolken är auktoriserad eller ej inom ramen för bedömningen om förtjänst och skicklighet (12 kap. 5 § Regeringsformen och 4 § lag (1994:260) om offentlig anställning).

Försvarsmakten utbildar militärtolkar vid Försvarets Tolkskola. Efter genomgången och godkänd utbildning erbjuds som huvudregel en anställning inom Försvarsmakten som specialistofficer. En anställning som specialistofficer kan antingen vara en kontinuerlig anställning så som yrkesofficer, eller en anställning som reservofficer där arbetstagaren tjänstgör tidvis.

Försvarsmaktens anställda militärtolkar utför tolkuppdrag framför allt under internationella militära insatser men det förekommer även att specialistofficeren utför tolkuppdrag nationellt. Ett tolkuppdrag för Försvarsmaktens militärtolkar kan innebära en tolktjänst enligt utredningens definition. Försvarsmakten kan vid anställning av militärtolkar som specialistofficerer inte på förhand avgöra hur stor del av arbetsuppgifterna som kommer att innebära tolktjänst.

Utredningens förslag, att statliga myndigheter, efter år 2024, i första hand ska anlita auktoriserad tolk för utförandet av tolktjänster, innebär enligt Försvarsmaktens mening en risk för att det i praktiken uppställs ett nytt lagkrav för anställning hos en offentlig arbetsgivare för det fall myndigheten väljer att anställa tolkar.

Utredningens förslag innebär att myndigheten, om det inte finns någon auktoriserad tolk att tillgå för tolktjänsten, kan anlita tolk med godkänd tolkutbildning. Utbildningen vid Försvarets Tolkskola föreslås vara en godkänd tolkutbildning. Individen som genomgått utbildning vid Försvarets tolkskola behöver dock genomgå ett särskilt kunskapsprov för att kunna erhålla auktorisation.

Om Försvarsmakten erbjuder anställning till individerna som genomgått utbildning vid Försvarets Tolkskola utan att de valt att genomföra det särskilda kunskapsprovet och därefter blivit auktoriserade så kan Försvarsmakten, enligt lagförslaget, inte utnyttja den anställda kompetensen för tolktjänster som innebär tolkning mellan olika talade språk utan att i första hand söka anlita en auktoriserad tolk utifrån. Då den tolkning som sker på internationell militär insats inte torde omfattas av utredningens lagförslag torde utredningens förslag dock påverka Försvarsmaktens verksamhet i mindre utsträckning, men som ovan angetts kan Försvarsmakten inte vid tidpunkten för anställningen av militärtolken på förhand veta hur stor del av arbetsuppgifterna som skulle omfattas av lagen. För det fall lagförslaget ska omfatta anställda militärtolkar bör, enligt Försvarsmaktens mening, lagen ge Regeringen möjlighet att föreskriva att vissa myndigheter undantas, detta gäller särskilt för det fall lagen ska omfatta internationella militära insatser.

Försvarsmakten bedömer att betänkandets förslag, för det fall förslaget innebär att även anställda militärtolkare i första hand ska vara auktoriserade, för myndighetens del medför en ökad kostnad. Som angetts ovan skulle förslaget innebära att Försvarsmakten inte skulle kunna nyttja anställd kompetens för vissa tolktjänster utan skulle då behöva anlita tolkkompetens utifrån.

I beredningen av detta ärende har deltagit Främste företrädare Språk Mariamma Martin, Överstelöjtnant Louis De Geer, Ställföreträdande chef Försvarets Tolkskola Ablahad Lahdo och lektor vid Tolkskolan Jérôme Josserand.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefen för Juridiska avdelningen Kerstin Bynander. I den slutliga handläggningen har dessutom deltagit sektionschefen Katarina Hellner och som föredragande försvarsjurist Frida Kertz.

Kerstin Bynander

Frida Kertz

Sändlista

Utbildningsdepartementet

För kännedom

Försvarsdepartementet

För kännedom inom HKV
PROD FPE UTB
INSS